

UOT 82.091

Vüsələ AĞABƏYLİ
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
Azərbaycan Dillər Universiteti
vusale.agabeyli@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1560-028X>

EMİLİ BRONTENİN “UGULDAYAN AŞIRIM” ROMANINDA GENDER MƏSƏLƏLƏRİ

Açar sözlər: gender, qadın, Viktoriya ədəbiyyatı, obraz, bədii təsvir, feminizm

Keywords: gender, woman, Victorian literature, character, literary description, feminism

Ключевые слова: гендер, женщина, Викторианская литература, персонаж, литературное описание, феминизм

Giriş

Viktoriya dövrü ədəbiyyatında kişi və qadın münasibətlərinin spesifikliyi. XIX əsrin ortalarında ingilis ədəbiyyatının üstünlük təşkil edən mövzularından biri olaraq qadının cəmiyyətdəki yerini, sosial tərəqqinin inkişafındakı rolunu başa düşmək, hüquq və azadlıqları ilə bağlı məsələnin tipikliyi və ya xüsusiyyətlərini aydınlaşdırmaq, bütövlükdə qadın mövzusu, qadınların ailədəki və cəmiyyətdəki mövqeyi, qadın azadlığı ideyası, evlilik və boşanma mövzusu Viktoriya yazıçılarının yaradıcılıq irsində mühüm yer tutur, tarixi və mədəni prosesin ölçüləri, bədii şüurun və yaradıcılığın inkişaf qanunauyğunluqlarından birinə çevrilir.

Qadının taleyinə əhəmiyyətli şəkildə maraq göstərərək, qadın başlanğıcının xüsusiyyətlərini, dünyaya qadın baxışını, qadın dəyərlərini araşdıraraq, qadınların ictimai həyatın müxtəlif sahələrindəki rolunu öyrənərək Viktoriya yazıçıları əsərlərində müasirlərinin həyatını, qadın azadlığı və yeni-yeni meydana çıxan feminizmi əks etdirməyə çalışırdılar. Həmçinin bu dövr yazıçılarının ədəbi əsərlərinin məzmununu bütün Viktoriya dövrünün mədəni məzmunundakı dəyişikliklərə, bir növ, reaksiya kimi qəbul etməyə imkan verən yeni prioritetlərin və sosial dəyərlərin inkişafını göstərmək niyyəti təşkil edirdi.

XIX əsrin ikinci yarısındakı İngiltərədə vəziyyətin xarakterik xüsusiyyəti hələ də qadının istismar edilmiş bir məxluq olması idi. Ailədə, cəmiyyətdə və peşəkar əmək fəaliyyətində qüvvədə olan normalar patriarxal modelə söykəndiyi üçün həmin dövrdə qadının hər bir peşəkar işi bu istismarı iqtisadi edirdi. Mədəniyyətin patriarxal oriyentasiyası geniş mənada önəmli qərarların qəbul edilməsində həlledici mövqenin kişilərdə olması və “kişi modelinə” uyğun həyata keçirilməsi kimi başa düşülürdü. E.Fromma görə, “kişilərin qadınlar üzərində hökmranlığı onların ilk fəthi və istismar məqsədilə ilk güc tətbiqetmələridir: bütün patriarxal cəmiyyətlərdə kişilərin qadınlar üzərində qələbəsi sonradan bu prinsiplər kişi xarakterinin əsasını təşkil etmişdir” [3, s.164-165].

Bronte bacılarının yaradıcılığında qadın problematikası. Məqaləmizin həcmi nəzərə alaraq ilk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, Bronte bacılarının bədii yaradıcılıqlarının bütün aspektləri ilə əlaqəli olan elmi və ədəbi-tənqidi təhlilini təqdim etmək mümkün deyil. Bu baxımdan da onların yaradıcılıq irslərindəki önəmli mərhələlərə toxunmağı üstün tuturuq.

Bronte bacıları yaradıcılığa birlikdə başlamışdılar, onların ilk nəşri 1846-cı ildə “Poems by Currer, Ellis and Acton Bell” – “Kurrer, Ellis və Akton Belin şeirlər toplusu”, adından da məlum olduğu kimi, kişi psevdonimləri ilə dərc olunmuşdur. Ümumiyyətlə, qeyd etmək lazımdır ki, Viktoriya dövrü yazıçıları arasında kişi psevdonimləri ilə yazmaq olduqca diqqətçəkən hal idi. Qadın yazıçıların ədəbi prosesdə birbaşa iştirakının təmin olunması, qadınların statuslarının artması üçün tarixdə köklü dəyişikliklərin edilməsində qadınların iştirakı məqsədilə kişi psevdonimləri ilə yazmaq xüsusən əhəmiyyətli idi. Yaradıcılıqlarının növbəti mərhələlərində Bronte bacılarının hər biri fərdi yol tutmasına baxmayaraq, onların romanlarını digər Viktoriya dövrü romanlarından fərqləndirən ortağ xüsusiyyət qadın obrazlarını, bir növ, poetik formada yaratmaları və qadın mövqeyini araşdırmaları idi. Şarlotte Bronte və Emili Bronte yaradıcılığı ilə müqayisədə Ann (Ən) Bronte yaradıcılığında qadın problemi və gender məsələləri çox az nəzərə çarpdığı üçün Şarlotte və Emili Brontelərin əsərləri tədqiqat işimiz baxımından daha maraqlıdır.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, XIX əsrdə, hələ Bronte bacıları həyatda ikən onların yaradıcılığı sevilir və maraqlı müzakirələrə səbəb olurdu. Şarlottenin ölümündən iki il sonra nəşr olunan, Viktoriya dövrünün başqa bir qadın yazıçısı Elizabet Gaskelin “Şarlotte Brontenin həyatı” adlı əsəri də Brontenin öz dövrünün ədibləri arasında olan populyarlığını sübut edirdi. Gaskel həmin əsərdə Brontenin həyat və yaradıcılığını iki paralel hissədə təsvir edir: kişi obrazı – Currer Bell və qadın obrazı – Emili Bronte.

Həqiqətən, “Wuthering Heights” (“Uğuldayan aşırım”, 1847) romanı ingilis ədəbiyyatında tamamilə bənzərsiz əsərdir. Çünki XVIII əsr ingilis ədəbiyyatının realist ənənələrini özündə davam etdirməklə yanaşı, mənəvi təsvir və moral əskik olsa da, fəlsəfi düşüncə və canlı poetik təxəyyül nümayiş olunur. Viktoriya ədəbiyyatına yad olan dərin və məhkumiyyət tipli sevgi (əsrin qəhrəmanı Hitklifin Ketrin Earnshova olan sevgisi), ağırlı romantik bir ehtirasın kompleks şəkildə qurulmuş bir hekayəsi olan roman və baş qəhrəmanlardan olan qadının özü və ətrafındakılarla münasibətləri dövrün əsərlərindən o qədər fərqlənir ki, bu əsər daim tədqiqatçıların diqqətini cəlb edib. Mövzumuz baxımından da əsərdə qadın problemi, qadın-kişi münasibətləri və qadın hissələrinin qabarıq şəkildə bədii təsvirinin təhlilini əhəmiyyətli hesab edirik.

Emili Brontenin “Wuthering Heights” (“Uğuldayan aşırım”) əsərində sosial bərabərsizlik. “Wuthering Heights” (“Uğuldayan aşırım”) sosial bərabərsizlik və ədalətsizlik şərtləri altında təqdim olunan bir sevgi hekayəsidir. Əsərdəki qarşıdurmalar xəyalların və reallığın toqquşması ilə müəyyən edilir. Daha öncəki romantik ənənədən sonra E. Bronte iki fərqli aləmin müxalifətini təsvir edir: malikanələrin varlı sakinləri Lintonlar, sərt puritanizmləri, qəribə davranışları, kobudluqları monoton həyat sürən Earnshovlar və qurulmuş nizama, riyakar əxlaqa qarşı çıxan, Tanrıya, dinə üsyan edib özünü tanrı kimi önəmsəyən Heathcliff (Hitklif).

Əslində romanın süjeti öz dünyası alt-üst edilmiş, taleyi uşaqlıqdan gətirməyən Hitklifin itirilmiş həyatını, taleyini, bir növ, bərpa etmək üçün yaranan qarşısızalmaz bir istək üzərində qurulub. Ketrinin (Catherine) atası Hitklifi özü ilə evə gətirib övladları ilə birlikdə böyüdür. Uşaqlıqdan Hitklif və Ketrin arasında münasibət qəhrəmanların özlərinə buraxılır, çılgın yarışlar, əyləncədən yaranan təbii sevgi və onun sərbəst inkişafından xəbərsiz olduqları üçün mane olan da olmur. Daha sonra obrazlar “böyüdükcə” fəlakət qaçılmaz olur. Hitklif yaratdığı “uşaq cənnəti”ndən, uşaq xəyallarından, yeganə onu maraqlandıran və özü üçün qurduğu dünyasından –

Ketrindən məcburən ayrılmalı olur. Onların arasındakı sevgi və ehtirası heç bir şey öldürə bilməsə də, birlikdə xoşbəxt olmalarını qeyri-mümkün edən pul, titul və daha sonra Hitklifdə yaranan məkrli qəzəb Ketrini də öz uşaqlıq xəyallarından ayırır. O, əvvəlcə çılğın uşaqlığını və sevgisini yarımçıq qoyaraq, məntiqli şəkildə gənc, zəngin və həssas Edqar Lintonla varlı və xoşbəxt bir həyat sürəcəyinə aldanır. Hitklifin isə uşaqlıqdan bəri çətinliklə yaratdığı dünyası məhv olduğu üçün onun bütün ətrafdakı insanlara dərin qərəzi və təkəbbürü baş qaldırır, onu məqsədli qisasa aparır.

Ketrin Lintonla evlilik planını dayəsi ilə müzakirə edərkən bildirir ki, Hitkliflə evliliyin mümkünsüz, qeyri-rasional, hətta utandırıcı olduğunu düşünsə də, sevgisini Nelliyə – dayəsinə etiraf edir, lakin Hitklifin bu sevgini bilməsini istəmir: *“It would degrade me to marry Heathcliff now; so he shall never know how I love him: and that, not because he's handsome, Nelly, but because he's more myself than I am. Whatever our souls are made of, his and mine are the same; and Linton's is as different as a moonbeam from lightning, or frost from fire”* [1, s.104].

Qadın və kişi münasibətlərinin təsviri. Müxtəlif obrazların dillərindən nəql olunan əsərdə Ketrinin dayəsi – Nelli uşaqlıqdan həm də Hitklifə qulluq edir və onların arasında yaranan sevgini görür. Uşaqlıqdan Hitklif və Ketrin arasında olan dava-dalaşlar onları ancaq bir-birinə daha da yaxınlaşdırırdı, Nelli də başa düşürdü ki, onlar artıq uşaqlıq dostu deyil, sevgilidirlər.

Daha sonra kifayət qədər varlanmış halda qayıdan Hitklifin Ketrinin saf sevgilərinə xəyanət etdiyini düşündüyü üçün daxilində bəslədiyi qəzəbin qarşısını nə qanun, nə əxlaq normaları, nə güc, nə də ölüm ala bilər. Sevgi əzabı və iztirabı çəkən Ketrin mənəvi formada olmasa da, qanuni yolla öz sevgisinə naxələf çıxdığı üçün Hitklifin mənəvi təzyiqləri və qəddarlığı ucbatından dəfələrlə sarsıntı keçirir, xəstəlik tapır və ölür. Hitklif isə vicdanı sızlamadan, həqiqətən də özünün Ketrinlə birgə öləcəyini düşünərək onun xəstəliyinə və ölümünə səbəb olur.

Fikrimizcə, bir sıra müəllifləri, o cümlədən, Emili Bronteni də təhlil edən V.S.Moemin müəllifin öz dünyagörüşünün qəhrəman obrazlarında əks olunması ilə bağlı söylədiyi fikirlər əsassız deyil. Moemə görə, Brontenin təsvir etdiyi Hitklif və Ketrin hər ikisi Brontenin özüdür. Onun fikrincə, heç birimiz dəyərli deyilik; hər birimizdə bir yox, daha çox insan yaşayır və bir-biri ilə ünsiyyət qurmaq çox vaxt çətin olur. O, qeyd edir ki, Emili özünün ən dərin fikirlərini və xüsusiyyətlərini Hitklifdə cəmləşdirib – qəzəbini, ehtiraslı sönməz sevgisini, şiddətli şəkildə basdırılmış seksuallığını, qısqanclığını, dövrün insanlarına nifrətini, qəddarlığını, bəzən də sadistliyini birbaşa Hitklifə ötürüb [2, s.208].

Hitklif obrazını Şarlotte Brontenin “Jane Eyre” (“Ceyn Eyr”) əsərindəki Roçesterə bənzədən Moem qeyd edir ki, hər iki obraz həm görünüş, həm də xarakter baxımından oxşar bədii vasitələrlə təsvir edilib, hər ikisi qarayanız, kobud üz quruluşuna malik, qəddar, sirli, ehtiraslı təqdim olunub. Lakin qadına şəxsi münasibətdə onların fərqi sezilir. Əgər sonda Roçester Ceyni yalnız qadın-məşuqə kimi deyil, həqiqi həyat yoldaşı, qadın-dost, partnyor kimi qəbul edə bilirsə, Hitklifdə sırf ənənəvi Viktoriya dövrü mənəviyyatı və həmin dövrün kişilərə xas xüsusiyyətləri əks olunur. Belə ki, Hitklif də qadını yalnız öz kişisinə – sahibinə məxsus olan, öz arzu, istək və hərəkətlərinə sərbəst ixtiyarı olmayan bir varlıq – bir mülkiyyət kimi görür [2, s. 212].

Viktoriya dövrü qadınları ilə Ketrin obrazının oxşar və fərqli cəhətləri. Əsərdə Edqar və Ketrinin həyatı tam ənənəvi Viktoriya dövrü mənəviyyatını əks etdirsə də, qadın obrazı – Ketrin Viktoriya dövrü əxlaqi baxımından olduqca uyğun

görünür: uşaqlıq məhəbbətindən ayrılıb məntiqli şəkildə varlı Lintonla ailə quran Ketrin Hitklifi sevməkdən vaz keçmir. Onun içində olan bu sevgi və ehtiras getdikcə daha da alovlanır, özünə də mənəvi iztirab verir. Bronte Ketrini dövrün qadınlarından daha sərbəst, hisslərini daha ifadəli, hərəkət və davranışlarını daha özgüvənli təqdim edir.

Ketrində də Viktoriya dövrü qadınından fərqli sevgi təsviri, çılğınlıq təqdim olunsa da, əsərin gedişatından görünür ki, Hitklifə dərin məhəbbət, ehtiras hissi duymağına baxmayaraq, Ketrində Viktoriya dövrü qadınlarına xas ümumi xarakter mövcuddur. O, ətraf mühiti, ictimai münasibətləri öz hərəkətlərindən və hisslərindən daha üstün tutur və qınaqdan, günahdan ehtiyat edir. Hitklifin məşuqəsi olmaq, gizli seksual münasibətlər qurmaq və ya onunla qaçıb gedib başqa bir yerdə evlənib yaşamağı qəbul etmir, əksinə, evində sevmədiyi ərinə sədaqət göstərməyə və gələcək övladına ana olmağa çalışır. Bununla yanaşı, keçirdiyi mənəvi sarsıntı və sevgi əzabı onu tərk etmir.

Öncədən ikili rol oynamağa çalışan, varlı həyat seçiminin və Edqar Lintonla evliliyin ən məntiqli seçim olduğunu düşünən Ketrin sonradan böyük səhv etdiyini düşünür. O öz dayəsinə hər şeyi etiraf edərək bu təlatümlü sevgi ilə özünün də Hitklifə çevrildiyini, ruhunu, mənəviyyatını Hitklif olaraq hiss etdiyini bildirir: *My love for Linton is like the foliage in the woods: time will change it, I'm well aware, as winter changes the trees. My love for Heathcliff resembles the eternal rocks beneath: a source of little visible delight, but necessary. Nelly, I AM HEATHCLIFF! He's always, always in my mind: not as a pleasure, any more than I am always a pleasure to myself, but as my own being* [1, s.106].

Ketrin cəmiyyətdəki və ailədəki yerini və mövqeyini tamamilə aydın şəkildə bilən bir Viktoriya qadınıdır – əslində özünə xas olan qadınlıq xüsusiyyətləri ilə özəl həyatını, evliliyini müəyyənləşdirən və möhkəmləndirən itaətkar bir arvad və Viktoriya dövrü anlayışına görə, anaya və ana olmağa hazırlaşanlara xas xüsusiyyətləri təcəssüm etdirən qadındır. O həm bu xüsusiyyətlərinə görə Viktoriya dövrü qadınlarına bənzəyir, həm də çox fərqlənir. İmpulsiv hərəkətləri, sərbəst və ehtiraslı sevgisi, dünyaya biganəliyi, azadlıqsevərliyi onu Viktoriya romanlarının qəhrəmanlarından və dövrün hakim əxlaq və dəyərlər sistemindən fərqləndirir.

Əsərdə hiss olunur ki, Ketrin məqsədli şəkildə, bilərəkdən ölümə razılaşır. Çünki Viktoriya dövrü qadınından fərqli olaraq, o, hər iki kişini – həm əri Edqarı, həm də Hitklifi yanında saxlamağa çalışır, heç birindən vaz keçmək istəmir. Bu isə, təbii ki, həm müşkül, həm də Edqar tərəfindən qəbuledilməz hal idi. Bu baxımdan da daim əzab çəkən Ketrin ərinin ona yazdığı gəlməsi üçün əvvəl özünü xəstə kimi təqdim edir, daha sonra həqiqətən də xəstələnməyi və ölməyi arzulayır. Ölməyi ağılı itirməkdən və tədricən dəli olmaqdan üstün tutur, öz ölümü ilə sanki qarşı cinsdən – həm Edqardan, həm də Hitklifdən qisas alacağını düşünür: *“Well, if I cannot keep Heathcliff for my friend – if Edgar will be mean and jealous, I'll try to break their hearts by breaking my own”* [1, s.151].

Ketrinin ölümündən sonra daha da hiddətlənən Hitklif hamıdan – Ketrinin qardaşından tutmuş baldızı, əri, qızı və öz oğlundan qisas almağa başlayır. Bütün qalan ömrünü hər iki ailəni – həm Earnshow ailəsini, həm də Linton ailəsini məhv etməyə sərf edir. Lakin özü də hər gün əzab çəkir, qocalır, əldən düşür, artıq bacarmadığını etiraf edir. Həyatının son dövrlərini isə Ketrinin qəbri başında onun xəyalı ilə keçirən Hitklif tədricən tamamilə ağılı itirir və elə Ketrinin qəbrinin

üstündəcə ölür: *“It is a poor conclusion, is it not? I have lost the faculty of enjoying their destruction, and I am too idle to destroy for nothing”* [1, s.141].

E.Bronte Ketrin obrazının bədii təsvirini müxtəlif situasiyalarda, fərqli obrazların dilində rəngarəng epitet və metaforlarla təqdim edir. Həm Nelli, həm Hitklif, həm də Edqar onu gözəl, heyranedici və xoşrəftar hesab edir. Ketrin bəzən şıltaq, dəcəl, səbirsiz və bəzən də acıdır təqdim edilsə də, onun gözəl, cəlbədic, pozitiv enerjili, hər zaman deyib-gülən, mahnı oxuyan, qıvrıq, şən və şux olduğunu təsvir edir: *“A wild, wicked slip she was – but she had the bonniest eye, the sweetest smile, and lightest foot in the parish”* [1, s.54]. Hətta Ketrin ölüm yatağında olanda belə onun solğun dodaqlarına və cansız bədənində tamaşa edən dayəsi Nelli bu halında belə onu mələklərdən daha gözəl hesab edərək onu ilahi varlıqla eyniləşdirir. Nəhayət ki, ölümə nail olub rahatladığını düşünərək, onun ölümünü belə süslü adlandırır: *“Her brow smooth, her lids closed, her lips wearing the expression of a smile; no angel in heaven could be more beautiful than she appeared.... my mind was never in a holier frame than while I gazed on that untroubled image of Divine rest. ..., and HERS of perfect peace”* [3, s.211].

Nəticə. Bronte əsərdə, bir növ, dini inancları üstün tutaraq Ketrini və Hitklifi öz günahlarının qurbanı kimi təqdim edir. Ketrini sədaqətsiz olub pula, var-dövlətə meyil etdiyi üçün, Hitklifi isə qəzəb və nifrətdən doğan intiqamlar üçün cəzalandırır, onlara xoşbəxtlik haqqı vermir.

XIX əsrin ortalarında ingilis cəmiyyətinə xas olan və ümumilikdə qəbul edilmiş davranış normaları, əxlaq, etika haqqında qaydalar romanda qeyri-adekvat şəkildə şərh edilir. Birincisi, öz hisslərinin boğulması və düşüncələrinin idarə olunmasını tələb edən Viktoriya dövrü mənəvi dəyərləri və əxlaqı ilə Brontenin qəhrəmanlarının açıq şəkildə öz daxili dünyalarını və təcrübələrini çatdırmaları ziddiyyət təşkil edir. İkincisi isə, Bronte bədii təsvir vasitələri olaraq xristian əxlaqına və dövrə zidd olan (scoundrel, satan, devil) epitetlər, metaforlar və kişi söyüşləri işlədir. Beləliklə, Viktoriya dövrü ədəbi kanonu üçün qeyri-spesifik bir romantika olan “Wuthering Heights” əsərində E.Bronte müasirlərindən – viktorianlardan seçilərək onların bədii təsvir vasitələrindən daha fərqli şəkildə kişi və qadın arasındakı münasibət və sevgi konsepsiyasının bədii təsvirini təqdim edir.

Emili Ketrin obrazında yeni qadın, dövrün sosial ədalətsizliyinə etiraz edə bilən, öz hisslərini çılgın şəkildə etiraf etməyə cəhd edən qadın yaratmaqla feminist düşüncələrin ilkin mənzərəsini verməyə çalışsa da, yaşadığı cəmiyyətin basqısından və tənqidi münasibətlərdən ehtiyat edərək tam istədiyinə nail ola bilmir. Yəni Ketrin obrazı əslində müstəqilliyə can atan, lakin bacarmayan bir Viktoriya qadınıdır, növbəti mərhələ üçün feminist kanonun inkişafına təkan verə biləcək obrazlardandır.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT:

1. Emily Bronte, Wuthering Heights/London – Harper Collins Publishers 2009, 432 p.
2. Моэм У. С. Искусство слова: О себе и других: Литературные очерки и портреты / У. С. Моэм; сост. И. Н. Васильевой-Южиной; вступ. ст. В.А.Скороденко. – М.: Худож. лит., 1989. – 399 с.
3. Фромм Э. Иметь или быть? / Э. Фромм. – Москва – Прогресс, 1986. – 240 с.
4. https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Victorian_Literature
5. <https://www.britannica.com/art/English-literature/The-post-Romantic-and-Victorian-eras>
6. <https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199799558/obo-9780199799558-0139.xml>
7. <https://core.ac.uk/download/pdf/43028506.pdf>

Vusala AGHABAYLI

Gender issues in “Wuthering heights” by Emily Bronte

S u m m a r y

This article deals with the gender issues in the plays of Victorian writers, in particular, the novels of the Bronte sisters, who were distinguished by their styles of that period. The main purpose of the article is to study the relationship between men and women, to analyze the role of women in society and family and gender relations in “Wuthering Heights” by Emily Bronte.

Nineteenth-century English literature, especially, Victorian literature, has always been a period of scientific research and interest. Writers of Victorian literature, based on the traditions of their predecessors, further developed new works, formed new themes and motives, a realistic aesthetics, and laid the foundation of twentieth-century literature. Thomas Hardy, Elizabeth Gaskell, Charlotte and Emily Bronte, Charles Dickens and other prominent figures in the literature of this period believed in the need to change the ideological relations, social structure, traditional family norms and lifestyles of the time, and hoped to form new socio-cultural relations.

In Wuthering Heights, a non-specific novel for the Victorian literary canon, Emily Bronte was distinguished from her contemporaries to present a literary depiction of the concept of relationship and love between a man and a woman. Emily, in fact, tried to create a new image of a woman in which we can feel the new signs of feminism.

In this article, we also tried to depict Victorian women through the character of Catherine, and the differences and similarities of Catherine Earnshaw from women of that period. We think that, however, Emily wanted to create a new woman in the character of Catherine, who could protest against the social injustices of the time and try to confess her feelings wildly, she was not able to achieve what she wanted, fearing the criticism of her society.

Вусала АГАБЕЙЛИ

Гендерные вопросы в романе “Грозовой перевал” Эмили Бронте

Р е з ю м е

В данной статье рассматриваются гендерные проблемы в пьесах викторианских писателей, особенно в романах сестер Бронте, отличавшихся стилями того периода. Основная цель статьи – изучить отношения между мужчинами и женщинами, проанализировать роль женщин в обществе, семейные и гендерные отношения в романе “Грозовой перевал” Эмили Бронте.

Английская литература XIX века, особенно викторианская литература, всегда считалась периодом для научных исследований и интереса. Писатели викторианской литературы, опираясь на традиции своих предшественников, усовершенствовали новые произведения, сформировали новые темы и мотивы, реалистическую эстетику и заложили основу литературы XX века. Томас Харди, Элизабет Гаскелл, Шарлотта и Эмили Бронте, Чарльз Диккенс и другие выдающиеся деятели литературы этого периода верили в необходимость изменения идеологических отношений, социальной структуры, традиционных семейных норм и образа жизни того времени и надеялись сформировать новые социокультурные отношения.

В романе «Грозовой перевал», посвященном викторианскому литературному канону, Эмили Бронте отличалась от своих современников тем, что представила литературное изображение концепции отношений и любви между мужчиной и женщиной. Эмили, по сути, пыталась создать новый образ женщины, в котором мы можем почувствовать новые признаки феминизма.

В этой статье мы также попытались изобразить викторианских женщин через характер Кэтрин, а также отличия и сходства Кэтрин Эрншоу от женщин того периода. Мы думаем, однако, что Эмили хотела создать новую женщину в образе Кэтрин, которая могла бы протестовать против социальной несправедливости того времени и пытаться эмоциональным образом признаться в своих чувствах, но она не смогла добиться того, чего хотела, боялась критики своего общества.